

Instytut Pamięci Narodowej - Archiwum

<https://archiwum.ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/605,Kolejne-spotkanie-z-cyklu-Historia-w-slowie-i-piosence-Legenda-Armii-Krajowej-w-.html>
10.04.2026, 00:00

Kolejne spotkanie z cyklu „Historia w słowie i piosence” - „Legenda Armii Krajowej w słowie i w piosence” - Gdańsk, 20 stycznia 2005 r.

20 stycznia 2005 r. w sali konferencyjno-wystawienniczej IPN w Gdańsku-Oliwie przy ul. Polanki 124b odbyło się drugie spotkanie z cyklu „Historia w słowie i w piosence”.

Idea spotkań polega na tym, by przypominać młodzieży pieśni narodowe z lat 1939-1989, ukazując je w kontekście wydarzeń, z którymi są związane. Do tego literackie, zwłaszcza poetyckie słowo, wzbogacające emocjonalnie przekaz i przesłanie ideowe pieśni. Przedstawiciele młodzieży ze szkół współpracujących z IPN, przedstawiciele środowisk harcerskich oraz kombatanci śpiewają wspólnie, pod kierunkiem muzyków-animatorów. Teksty poszczególnych pieśni, pokazywane przy pomocy środków audiowizualnych na ekranie, będą się utrwały w pamięci młodych uczestników spotkań. Usłyszą oni też komentarz historyczny, odnoszący się do śpiewanych pieśni, związane z nimi zdjęcia czy fragmenty dokumentów.

Przy tej formule spotkań organizatorzy mają nadzieję na utrwalenie w świadomości młodzieży utworów dziś zapominanych, przypomnienie i uratowanie od niepamięci pięknych, lecz od dawna nie śpiewanych pieśni, pobudzenie wyobraźni i zainteresowania najnowszą historią.

Pierwsze spotkanie odbyło się 8 listopada 2004 r. i związane było tematycznie ze Świętem Niepodległości. Uczestnicy spotkania śpiewali piosenki legionowe, harcerskie, powstańcze i powojenne, związane z „Solidarnością”. Animatorem muzycznym był Andrzej Kołakowski z Gdańska, który śpiewał i grał na gitarze.

Tematem drugiego spotkania była „Legenda Armii Krajowej”. 19 stycznia minęła bowiem 60 rocznica ostatniego rozkazu dowódcy Armii Krajowej, gen. Leopolda Okulickiego „Niedźwiadka” (1898-1946), rozwiązującego Armię Krajową. Gościem honorowym była pani Maria Fieldorf-Czarska, córka gen. Augusta Emila Fieldorfa-„Nila” – ostatniego zastępcy dowódcy AK, komendanta organizacji NIE(podległość). Spotkanie otworzył dyrektor Oddziału Gdańskiego IPN Edmund Krasowski, który zaprosił kombatanów i młodzież do rozpalenia symbolicznego ogniska – kilkudziesięciu świeczek na drewnianym pniu.

Sala była pełna, wszyscy obecni włączyli się do wspólnego śpiewu. Zachęcali do tego profesjonalni muzycy: Małgorzata Grön (skrzypce) i Leszek Muchowiecki (akordeon) oraz intonujące pieśni licealistki: Aleksandra Lis i Marcelina Rozmus. Przypomniano całą „klasykę” podziemnej pieśni polskiej lat 1939-1945: „Hymn Polski Podziemnej” Kazimierza Kumanieckiego, „Rozszumiały się wierzby płaczące”, „Dziś do ciebie przyjść nie mogę”, „Deszcz jesienny”, „Na znojną walkę”, także pieśni Powstania Warszawskiego, pieśni

harcerskie i inne. Wspólnie wykonano też „Taki kraj” Jana Pietrzaka i Zbigniewa Raya. Wielkie wzruszenie zgromadzonych wywołała rota przysięgi AK oraz wiersz Kazimierza Wierzyńskiego „Na rozwiązanie Armii Krajowej”. W wielkiej ciszy wysłuchano krótkiego wspomnienia Marii Fieldorf-Czarskiej o Ojcu.

Kolejne spotkanie będzie miało tytuł „Zakazane piosenki czasów PRL”. Odbędzie się 17 marca 2005 r. (czwartek) o godzinie 16.00. Naród polski broni się przed sowietyzacją, śpiewając „zakazane” piosenki i wiersze, układając dowcipy. Zostaną wykorzystane fragmenty ubeckich protokołów, relacjonujących „przestępcze” treści, zawarte w tych piosenkach i dowcipach.

Gośćmi honorowymi będą więźniowie polityczni z lat 50. Serdecznie zapraszamy.